

تعمیم‌هایی از C_{pm} و حجم نمونه تقریبی آن در کنترل کیفیت

صدیقه یوسفی^۱ - غلامرضا محتشمی بزادران^۲ - باقر مقدس‌زاده^۳

^۱ دانشگاه پیام نور مشهد
^۲ دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده: فرآیند شاخص‌های قابلیت^۱، (PCI)، به طور گستره برای ارزیابی فرآیندها در صنایع تولیدی مورد استفاده قرار می‌گیرد. هدف از تحلیل قابلیت فرآیند، برآورده، کنترل و کاهش تغییرپذیری محصولات صنعتی می‌باشد. در روش کلاسیک داده‌ها باید از فرآیند تحت کنترل جمع‌آوری شده، مستقل و هم توزیع (نرم‌ال) باشند. شاخص C_{pm} به دلیل در نظر گرفتن مقدار هدف^۲ (T) معیار مفیدی برای بررسی قابلیت فرآیند است. (PCI)‌ها، مخصوصاً C_{pm} ، به طور گستره در صنایع ساخت برای ارزیابی و برآورده تصمیم خرید کاربرد دارد، در این راستا و و و کو^۳ (۲۰۰۴) حجم نمونه مورد نیاز را برای دستیابی به کران اطمینان مطلوب برآورد نمودند.

واژه‌های کلیدی: فرآیند شاخص‌های قابلیت، توزیع نرم‌ال، حدود فنی نامتقارن، مشخصات فرآیند، مقدار هدف، حجم نمونه

۱ مقدمه

لازم‌هی شکل‌گیری و بقای مؤسسات و سازمان‌ها، وجود مشتری و مصرف‌کننده است. همواره سعی بر بهبود فرآیند، در راستای افزایش رضایت‌مندی مشتریان می‌باشد. قابلیت فرآیند، استاندارد متداولی برای کیفیت محصولات از دیدگاه مشتری و تولیدکننده می‌باشد. روش متعارف برای تحلیل قابلیت فرآیند، استفاده از PCI است که رابطه‌ی بین تقاضای مصرف‌کننده و قابلیت واقعی فرآیند را بیان می‌کنند.

به کمک قابلیت فرآیند می‌توان به چگونگی تولید محصولاتی با کیفیت قابل قبول دست یافت. PCI ‌ها برای تشخیص قابلیت فرآیند ساخت استفاده می‌گردد که نقش مهمی در بررسی کنترل کیفیت مؤسسات مهندسی بزرگ دارند. این شاخص‌ها ابزار مؤثری برای تحلیل قابلیت فرآیند و تضمین کیفیت می‌باشند. جوران^۴ (۱۹۷۴) نخستین بار

^۱ Process Capability Indices

^۲ Target value

^۳ Wu and Kuo

^۴ Juran

شاخص‌های قابلیت را نسبتی از پهنهای حدود فنی^۵ فرآیند به معیار تغییرپذیری چندگانه تعريف نمود. پس از آن کین^۶ (۱۹۸۶) بحث‌هایی پیرامون برآورد این شاخص‌ها مطرح کرد. C_{pk} و C_p دارای طراحی مستقل از مقدار هدف (T) می‌باشند، به این دلیل چان^۷ و همکاران (۱۹۸۸)، شاخص C_{pm} را معرفی نمودند. با توجه به نقش غیرقابل انکار PCI در صنعت به تعیین حجم نمونه برای برآورد این شاخص خواهیم پرداخت.

۲ اساس PCI

در این بخش به معرفی شاخص‌های قابلیت جهت کنترل کارایی فرآیند می‌پردازیم. مشخصه‌ها در قالب عباراتی مانند مقدار هدف (T) و حدود بالا و پایین مشخصات فنی (LSL , USL ^۸) داده می‌شوند که مشخصات^۹ یا حدود فنی فرآیند می‌نامند. مشخصات، توسط تعريف نیاز مشتری از محصول مناسب تعیین می‌گردد به طوری که ملاحظات مهندسی و اهداف استفاده‌ی آن نقش مهمی ایفا می‌کنند. اگر محصولات در مشخصات صدق کند، آنگاه با فرآیندی کارا مواجه هستیم. شاخص‌های قابلیت با گرفتن نمونه‌ای از فرآیند تحت مطالعه و جایگذاری برآورد مشخصه‌های، برآورد می‌گردند. شاخص‌های C_{pm} , C_{pk} و C_p تحت فرض‌های زیر تعريف می‌گردند

(۱) فرآیند در کنترل آماری می‌باشد.

(۲) حدود بالا و پایین مشخصات فنی معلوم و نقطه‌ی میانی حدود T است.

(۳) فرآیند نرمال با میانگین μ و واریانس^{۱۰} σ^2 باشد.

معیارهای قابلیت سنتی متداول فرآیند، C_p و C_{pk} ، توسط کین (۱۹۸۶) به ترتیب به صورت زیر معرفی شد(C_p نسبتی از پراکندگی مجاز به پراکندگی واقعی فرآیند است)

$$C_p = \frac{USL - LSL}{6\sigma}. \quad (1)$$

$$C_{pk} = \min \{C_{pu}, C_{pl}\} , \quad (2)$$

معیارهای یک‌طرفه‌ی فرآیند (شامل یک حد مشخصات فنی)، C_{pu} و C_{pl} ، عبارت‌انداز

^۵ Tolerance

^۶ Kane

^۷ Chan

^۸ Upper Specification Limit

^۹ Lower Specification Limit

^{۱۰} Specification

$$C_{pu} = \frac{USL - \mu}{3\sigma} \quad \text{و} \quad C_{pl} = \frac{\mu - LSL}{3\sigma}, \quad (3)$$

برآورده μ , میانگین فرآیند، به صورت زیر است (K تعداد زیر گروههای تحت کنترل)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^k \bar{X}_i}{k}. \quad (4)$$

با توجه به نظریه‌های بهبود کیفیت، استفاده از T , برای نگاه داشتن فرآیند روی هدف، بسیار مهم است. از این‌رو معیار تمرکز فرآیند، C_{pm} , به صورت زیر معرفی گردید

$$C_{pm} = \frac{USL - LSL}{\sqrt{\sigma^2 + (\mu - T)^2}}. \quad (5)$$

افزایش مقدار PCI ‌ها منجر به بهبود کیفیت محصول می‌گردد که با داشتن مشخصه‌های واقعی و تلاش برای بهبود قابلیت فرآیند، می‌توان به این مهم دست یافت.

۳ حجم نمونه تقریبی برای شاخص قابلیت C_{pm}

از لحاظ عملی، کران‌های اطمینان پایین دقیق و تقریبی برای شاخص‌های فرآیند باید فراهم گردد. به علاوه تعیین حجم نمونه مورد نیاز برای دستیابی به سطح مشخصی از کارایی در حدود کران اطمینان پایین، مورد نیاز می‌باشد. بنابراین هدف ما به دست آوردن حجم نمونه تقریبی برای یافتن کران اطمینان پایین خواهد بود. در این بخش فرض می‌کنیم که فرآیند تحت کنترل و دارای توزیع نرمال است. برآوردگر شاخص C_{pm} به صورت زیر تعریف می‌گردد

$$\hat{C}_{pm} = \frac{(USL - LSL)}{\sqrt{S^2 + n(\bar{X} - T)^2 / (n - 1)}}. \quad (6)$$

$$\text{از چان و همکاران (۱۹۸۸) داریم} \\ (n - 1)(n + \lambda)C_{pm}^2 / (n\hat{C}_{pm}^2) \sim \chi_n'^2(\lambda). \quad (7)$$

$(\lambda) \chi_n'^2$ توزیع غیر مرکزی با n درجه‌ی آزادی و پارامتر $\frac{n(\mu - T)}{\sigma^2}$ است. $\lambda = n\delta = \frac{n(\mu - T)}{\sigma^2}$ پس کران اطمینان دقیق پایین $(1 - \alpha)\%$ برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} به صورت زیر می‌باشد

$$\left(n\chi_n'^2(\lambda) / ((n - 1)(n + \lambda)) \right)^{\frac{1}{2}}. \quad (8)$$

$$\text{بویلز}^{11} (۱۹۹۱) \text{ تقریب بهتری برای } (\lambda) \chi_n'^2 \text{ پیشنهاد نمود} \\ \chi_n'^2(\lambda) \approx e\chi_f^2, \quad (9)$$

¹¹ Boyles

که $f = \frac{(n+\lambda)^{\lambda}}{(n+2\lambda)} = \frac{n(1+\delta)^{\lambda}}{(1+2\delta)^{\lambda}}$ با χ_f^2 توزیع آزادی و بنابراین (۷) به صورت زیر تغییر می‌کند

$$(n-1)fC_{pm}^2/(n\hat{C}_{pm}^2) \sim \chi_f^2. \quad (10)$$

باقطه به (۱۰)، کران اطمینان دقیق پایین $(1-\alpha)\%$ برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} عبارت است از

$$\left(n\chi_{\alpha}^2(f)\right)/\left((n-1)f\right)^{\frac{1}{\lambda}}. \quad (11)$$

فیشر^{۱۲} (۱۹۹۲) و ویلسون-هیلفرتن^{۱۳} (۱۹۳۱) تقریب‌های زیر را معرفی نمودند

$$-z_{\alpha} = \sqrt{2\chi_{\alpha}^2(v)} - \sqrt{2v-1}. \quad (12)$$

$$-z_{\alpha} = \sqrt{9v/2}\left\{(\chi_v^2/v)^{\frac{1}{\lambda}} - (1 - 2/(9v))\right\}. \quad (13)$$

که $-z_{\alpha}$ ، چارک α ام پایین در توزیع نرمال استاندارد است. کران اطمینان دقیق پایین $(1-\alpha)\%$ برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} به کمک تقریب فیشر و رابطه‌ی (۱۰) عبارت است از

$$\sqrt{\frac{n}{n-1}}\left(\frac{-z_{\alpha}}{\sqrt{2f}} + \sqrt{1 - \frac{1}{2f}}\right). \quad (14)$$

برای $n \geq 30$ از عبارت $\frac{1}{\lambda}$ چشم‌پوشی می‌گردد، بنابراین n به فرم زیر حاصل می‌شود

$$n = (z_{\alpha}^2/2) \times (1 - C_{pm}/\hat{C}_{pm})^{-2} \times (1 + 2\delta)/(1 + \delta)^2. \quad (15)$$

از (۱۳) و (۱۰)، کران اطمینان دقیق پایین $(1-\alpha)\%$ در C_{pm}/\hat{C}_{pm} به صورت،

$$\left(-z_{\alpha}\sqrt{2/(9f)} + 1 - 2/(9f)\right)^{2/2}. \quad (16)$$

است. در این تقریب برای $n \geq 30$ عبارت $2/(9f)$ را نادیده گرفته، داریم

$$n = (2z_{\alpha}^2/9) \times (1 - (C_{pm}/\hat{C}_{pm})^{2/3})^{-2} \times (1 + 2\delta)/(1 + \delta)^2. \quad (17)$$

جداول ۱ تا ۴ می‌بین کران اطمینان پایین ۹۵٪ و ۹۹٪ برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} هستند که به ترتیب از فرمول‌های (۸)، (۱۱)، (۱۴) و (۱۶) به دست می‌آید. این جداول نشان می‌دهند که تقریب ویلسون-هیلفرتن شبیه‌تر به نتایج توزیع χ^2 می‌باشد. بنابراین تقریب ویلسون-هیلفرتن دقیق‌تر از فیشر می‌باشد.

^{۱۲} Fisher

^{۱۳} Wilson-Hilferty

جدول ۱: کران اطمینان پایین دقیق برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} ، با استفاده از χ^2 غیرمرکزی.

δ	C_{pm}/\hat{C}_{pm}	مقادیر از پیش تنظیم شده	n	۹۹%	n	۹۵%
۰	۰/۸	۶۱	۰/۷۹۸۷	۳۰	۰/۷۹۸۵	
		۶۲	۰/۸۰۰۲	۳۱	۰/۸۰۱۷	
	۰/۹	۲۵۸	۰/۸۹۹۹	۱۲۷	۰/۸۹۹۶	
		۲۵۹	۰/۹۰۰۱	۱۲۸	۰/۹۰۰۰	
۱	۰/۸	۴۶	۰/۷۹۸۳	۲۲	۰/۷۹۷۹	
		۴۷	۰/۸۰۰۴	۲۳	۰/۸۰۲۲	
	۰/۹	۱۹۴	۰/۸۹۹۹	۹۴	۰/۸۹۹۶	
		۱۹۵	۰/۹۰۰۲	۹۵	۰/۹۰۰۱	

جدول ۲: کران اطمینان پایین برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} ، با استفاده از تقریب.

δ	C_{pm}/\hat{C}_{pm}	مقادیر از پیش تنظیم شده	n	۹۹%	n	۹۵%
۰	۰/۸	۶۱	۰/۷۹۸۷	۳۰	۰/۷۹۸۵	
		۶۲	۰/۸۰۰۲	۳۱	۰/۸۰۱۷	
	۰/۹	۲۵۸	۰/۸۹۹۹	۱۲۷	۰/۸۹۹۶	
		۲۵۹	۰/۹۰۰۱	۱۲۸	۰/۹۰۰۰	
۱	۰/۸	۴۵	۰/۷۹۹۳	۲۱	۰/۷۹۶۷	
		۴۶	۰/۸۰۱۴	۲۲	۰/۸۰۱۱	
	۰/۹	۱۹۱	۰/۸۹۹۸	۹۳	۰/۸۹۹۶	
		۱۹۲	۰/۹۰۰۱	۹۴	۰/۹۰۰۲	

جدول ۳: کران اطمینان پایین برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} ، با استفاده از تقریب فیشر.

δ	C_{pm}/\hat{C}_{pm}	مقادیر از پیش تنظیم شده	n	۹۹%	n	۹۵%
۰	۰/۸	۷۰	۰/۷۹۹۸	۳۶	۰/۷۹۹۲	
		۷۱	۰/۸۰۱۳	۳۷	۰/۸۰۲۰	
	۰/۹	۲۷۵	۰/۸۹۹۹	۱۴۰	۰/۸۹۹۹	
		۲۷۶	۰/۹۰۰۱	۱۴۱	۰/۹۰۰۳	
۱	۰/۸	۵۲	۰/۷۹۸۸	۲۷	۰/۷۹۹۲	
		۵۳	۰/۸۰۰۸	۲۸	۰/۸۰۲۹	
	۰/۹	۲۰۶	۰/۸۹۹۸	۱۰۵	۰/۸۹۹۹	
		۲۰۷	۰/۹۰۰۱	۱۰۶	۰/۹۰۰۴	

جدول ۴: کران اطمینان پایین برای C_{pm}/\hat{C}_{pm} ، با استفاده از تقریب ویلسون-هیلفرتری.

δ	C_{pm}/\hat{C}_{pm}	مقادیر از پیش تنظیم شده	n	۹۹%	n	۹۵%
۰	۰/۸	۶۶	۰/۷۹۹۸	۳۴	۰/۷۹۸۲	
		۶۷	۰/۸۰۱۳	۳۵	۰/۸۰۱۱	
	۰/۹	۲۶۷	۰/۸۹۹۸	۱۳۷	۰/۸۹۹۹	
		۲۶۸	۰/۹۰۰۰	۱۳۸	۰/۹۰۰۳	
۱	۰/۸	۴۹	۰/۷۹۸۸	۲۵	۰/۷۹۶۲	
		۵۰	۰/۸۰۰۸	۲۶	۰/۸۰۰۲	
	۰/۹	۲۰۰	۰/۸۹۹۸	۱۰۲	۰/۸۹۹۶	
		۲۰۱	۰/۹۰۰۰	۱۰۳	۰/۹۰۰۱	

در جداول ۵ و ۶، حجم نمونه تقریبی n ، برای کران‌های اطمینان پایین $0/99\%$ و $0/95\%$ هنگامی که به ترتیب $C_{Pk} = ۰/۸\hat{C}_{Pm}$ و $۰/۹\hat{C}_{Pm}$ می‌باشد، ارائه شده است.

از لحاظ کاربردی، حجم نمونه‌ی تقریبی n ، فرضیه‌ی لزوم وجود نمونه‌های بزرگ جهت دستیابی به کران اطمینان مفیدی برای C_{pm} را تقویت می‌کند. اریبی جدول ۴ را می‌توان با نادیده گرفتن $\frac{3}{4}$ ، بهتر نصحیح نمود. بنابراین، جدول ۶ به $\frac{4}{5}$ برتری دارد.

جدول ۵: حجم نمونه‌ی تقریبی n ، با استفاده از تقریب فیشر.

$\hat{\delta}$	C_{pm}/\hat{C}_{pm}	n	n
		۹۹%	۹۵%
۰	۰/۸	$67/6483 \cong 68$	$33/8193 \cong 34$
	۰/۹	$270/5933 \cong 271$	$125/22771 \cong 126$
۱	۰/۸	$50/7262 \cong 51$	$25/3645 \cong 26$
	۰/۹	$202/9450 \cong 203$	$101/4578 \cong 102$

جدول ۶: حجم نمونه‌ی تقریبی n ، با استفاده از تقریب ویلسون-هیلفرتی.

$\hat{\delta}$	C_{pm}/\hat{C}_{pm}	n	n
		۹۹%	۹۵%
۰	۰/۸	$62/9440 \cong 63$	$31/4674 \cong 32$
	۰/۹	$261/3893 \cong 262$	$130/6221 \cong 131$
۱	۰/۸	$47/2080 \cong 48$	$23/6006 \cong 24$
	۰/۹	$196/0420 \cong 197$	$98/0068 \cong 99$

۴ تعمیم‌هایی از C_{pm} برای فرآیندهایی با حدود فنی متقارن و نامتقارن

اساساً شاخص C_{pm} به دلیل عدم وجود معیار دقیقی برای سنجش اقلام نامطابق فرآیند که مقدار هدف را در نظر گیرد، حاصل شد. این شاخص، رابطه‌ی (۵)، در مخرج کسر شامل انحراف فرآیند $(T - \mu)$ می‌باشد که منعکس کننده‌ی درجه‌ی هدف فرآیند است. C_{pm} در نرم‌افزارهای آماری و تحقیقات وابسته به کنترل کیفیت، با مشخصات حدود فنی نامتقارن استفاده می‌شود (کاشلر و هارلی^{۱۴} ۱۹۹۲ و فرانکلین و وازمن^{۱۵} ۱۹۹۲). بویلز (1991) در مقاله‌ای به حالات مختلف تأثیرگذار بر قابلیت فرآیند، با بررسی وضعیت μ نسبت به T ، اشاره نمود.

تعمیم ساده‌ی C_{pm} ، رابطه‌ی (۱۸)، برای فرآیندهایی با حدود فنی متقارن است که

$$C_{pm}^* = \frac{d^*}{3\sqrt{\sigma^2 + (\mu - T)^2}}. \quad (18)$$

به طوری که

$$d^* = \min\{D_l, D_u\} \quad ; \quad D_l = T - LSL \quad \text{و} \quad D_u = USL - T.$$

اگر $D_l = D_u = D$ (حدود مشخصات فنی، متقارن خواهد شد)،

^{۱۴} Kushler and Hurley

^{۱۵} Franklin and Wasserman

$$T = M = \frac{USL + LSL}{2} \quad \text{و} \quad d^* = d = \frac{USL - LSL}{2}.$$

اگر فرآیندهای E و F (که $\mu_F > T$ و $\mu_E < T$ در $\sigma_E = \sigma_F$) صدق کنند، مقدار شاخص برای دو فرآیند یکسان خواهد شد (چن^{۱۶} و همکاران ۱۹۹۹).

وانمن^{۱۷} (۱۹۹۴) کلاس کلی از شاخص‌های قابلیت، با حدود فنی نامتقارن معرفی کرد

$$C_{pa}(u, v) = \frac{d - |\mu - M| - u|\mu - T|}{\sqrt{\sigma^2 + v(\mu - T)^2}} ; \quad u, v \geq 0. \quad (۱۹)$$

او نشان داد که در بین مقادیر (u, v) های مختلف، $(۱, ۳)$ و $(۰, ۴)$ تولیدکننده‌ی دو شاخص است که نسبت به انحراف فرآیند از مقدار هدف، حساس‌تر می‌باشند. شاخص $C_{pa}(u, v)$ برای $1 \geq u \geq v$ هنگام انتقال μ از T در هر جهت، کاهش می‌یابد. در حقیقت $C_{pa}(u, v)$ کاهش شدیدتری هنگام دورشدن μ از T می‌یابد. شاخص فوق به دلیل اینکه با دور شدن از T ، نسبت به میان فاصله‌ی مشخصات سریع‌تر واکنش نشان می‌دهد، مفید می‌باشد (وانمن ۱۹۹۵).

گرینویچ و اسکفراس^{۱۸} (۱۹۹۵) شاخص ناکارایی $1/C_{pm}^*$ را که تبدیلی ساده از C_{pm}^* می‌باشد، مطرح کرد. چن (۱۹۹۸) شاخص ناکارایی C_{pp}'' را، تعمیمی از C_{pp} برای فرآیندی با حدود فنی نامتقارن، به صورت زیر معرفی نمود

$$\begin{aligned} C_{pp}'' &= (A/D)^2 + (\sigma/D)^2 ; \\ D &= d^*/3 , A = \max\{d(\mu - T)/D_u, d(T - \mu)/D_l\}. \end{aligned}$$

C_{pp}'' ، نامتقارنی حدود فنی مشخصات D_u و D_l را یکی می‌کند، پس کارایی فرآیند را صحیح‌تر از C_{pp} ، نشان می‌دهد. C_{pp} و C_{pp}''' معیارهایی برای اندازه‌گیری ناکارایی فرآیند می‌باشند به طوری که مقادیر کوچکتر را به فرآیندهای کاراتر اختصاص می‌دهند. به طور مشابه، شاخص جدید C_{pm}''' برای حدود فنی نامتقارن است که مقادیر بزرگتری را به فرآیند کارا اختصاص می‌دهد (مانند شاخص‌های سنتی C_p ، C_{pk} و C_{pm}^*).

$$C_{pm}''' = \frac{d^*}{\sqrt{\sigma^2 + A^2}}. \quad (۲۰)$$

اگر $T = M = \frac{USL + LSL}{2}$ (حدود فنی متقاضی)، آنگاه $d^* = d = |\mu - T|$ و $A = \sigma$ ، بنابراین C_{pm}''' تبدیل به C_{pm}^* می‌شود. قابل ذکر است برای فرآیندی که میانگین بین حدود فنی

^{۱۶} Chen

^{۱۷} Vannman

^{۱۸} Greenwich and Schaffrath

قرار می‌گیرد، $\circ C''_{pm} \geq C_{pa}(0, 4)$ خواهد بود(مشابه حالت C_{pk} و C_{pa}). بر اساس نظریه‌های اصلاح شده‌ی کیفیت مدرن، نزدیک شدن به مقدار هدف همانند در حدود مشخصات بودن فرآیند تأثیر گذار است. عامل A نشان می‌دهد که ماکسیمم مقدار C''_{pm} در $T = \mu$ رخ می‌دهد، بدون توجه به اینکه حدود فنی مقارن ($T = M$) یا نامتقارن ($T \neq M$) است. علاوه براین برای فرآیندهای E و F که $\mu_E < T < \mu_F$ صدق می‌کنند، مقدار شاخص یکسانی برای فرآیندهای E و F خواهد داشت. هر چه میانگین فرآیند به مقدار هدف نزدیک‌تر گردد، مقدار شاخص C''_{pm} افزایش خواهد یافت.

۵ مقایسه شاخص‌های معرفی شده

شاخص C^*_{pm} برای دو فرآیند با واریانس و قدر مطلق انحراف‌های برابر یکسان می‌باشد، بنابراین C^*_{pm} به درستی نمی‌تواند قابلیت فرآیندها را تمایز کند. معیاری منطقی مخصوصاً برای فرآیندهایی با حدود فنی نامتقارن نمی‌باشد. از طرف دیگر شاخص C''_{pm} در فرآیندهایی که دارای واریانس یکسان و نسبت انحراف متناظر می‌باشند، همانند است. قابل توجه است که در این حالت فرض می‌کنیم دو فرآیند دارای میانگین زیان برابر می‌باشند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که بر اساس ضوابط و معیارهای هدف فرآیند که وابسته به زیان فرآیند می‌باشد از C''_{pm} بهتر از C^*_{pm} خواهد بود. نه تنها نزدیکی به مقدار هدف را در نظر می‌گیرد، مانند C_{pm} و C^*_{pm} ، بلکه حدود مشخصات نامتقارن نیز در آن تأثیر گذار است.

شاخص‌های C''_{pm} ، $C_{pa}(1, 3)$ و $C_{pa}(0, 4)$ هنگام دورشدن میانگین فرآیند از مقدار هدف و نزدیک شدن به حدود مشخصات نسبت به حالتی که از حدود مشخصات دور می‌شود، سریع‌تر کاهش می‌یابند.

ماکسیمم مقدار شاخص‌های C_{pm} و C^*_{pm} در $\mu = T$ رخ می‌دهد. از طرف دیگر حداکثر مقدار $C_{pa}(0, 4)$ ، هنگامی که μ بین T و M یا M بین T و M حاصل می‌گردد (به مقاله‌ی چن و همکاران ۱۹۹۹ رجوع شود). دو شاخص C''_{pm} و $C_{pa}(0, 4)$ برای فرآیندی با میانگین μ که بین حدود فنی فرآیند قرار دارد، کمتر از صفر نمی‌باشد.

۶ بحث و نتیجه‌گیری

در این مقاله به معرفی شاخص قابلیت C_{pm} و تعمیم‌های جدیدی از آن پرداختیم. در شاخص‌های C''_{pm} ، $C_{pa}(1, 3)$ و $C_{pa}(0, 4)$ هر چه میانگین فرآیند به مقدار هدف

نزدیک‌تر گردد، مقدار شاخص افزایش خواهد یافت. حداقل مقدار شاخص‌های C_{pm} و $C_{pa}''(1, 3)$ ، C_{pm}^* و $C_{pa}(0, 4)$ زمانی که μ بین T و M یا $\mu = T = M$ به دست می‌آید. همچنین در برآورد حجم نمونه، می‌توان برآورد کران اطمینان دقیق پایین $100(1 - \alpha)\%$ را برای شاخص قابلیت یافت. این برآوردها نسبتاً برای $n \geq 30$ دقیق می‌باشند. در واقع، این فرمول‌های تقریبی برای نمونه‌هایی بزرگ به حجم n منجر به کران دقیق‌تری می‌گردد.

۷ مراجع

- Boyles, R. A. (1991). Process Taguchi capability indices. *Journal of Quality Technology*, **23**, 17-26.
- Chan, K. L. , Cheng, W. S. and Spiring, A. F. (1988). A graphical technique for process capability. *ASQC Quality Congr. Trans.* , Dallas, 268-275.
- Chen, K. S. (1998). Incapability index with asymmetric tolerances. *Statistica sinica*, **8**, 253-262.
- Chen, K.S. , Pearn, W. L. and Lin, P. c. (1999). A new generalization of C_{pm} for processes with asymmetric tolerances. *International Journal of Reliability, Quality and Safety Engineering*. **6**. 383-398.
- Chou, Y. M. , Owen, D. S. and Borrego, A. (1990). Lower confidence limits on process capability indices, *Journal of Quality Technology*, **22**, 223-229.
- Fisher, R. A. (1992). On the interpretation of χ^2 from contingency tables and calculation of p. *Journal of the Royal Statistical Society*, **85**, 87-94.
- Franklin, L. A. and Wasserman, G. S. (1992). A note on the conservative nature of the tables of lower confidence limits for Cpk with a suggested correction. *Communications in Statistics: Simulation and Computation*, **21**, 1165-1169.
- Greenwich, M. and Jahr-Schaffrath, B. L. (1995). A process incapability index. *Quality and Reliability Engineering International*, **12**, 58-71.
- Juran, J. M. (1974). *Quality Control Handbook*. 3rd ed. New York: McGraw Hill.
- Kane, V.E. (1986). Process capability indices. *J. Qual. Thecnol*, **18**, 41-52.

- Kushler R. H. and Hurley, P. (1992). Confidence bounds for capability indices. *Journal of Quality Technology*, **24**, 188-195.
- Vannman, K. (1994). A class of capability indices in the case of asymmetric tolerances. *Commu. in Stat. : Theory and Methods*, **26**, 2049-2072.
- Vannman, K. (1995). A unified approach to capability indices. *Statist, Sinica*, **5**, 805-820.
- Wilson, E. B. and Hilmerty, M. M. (1931). The distributions of Chi-square. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, **17**, 184-688.
- Wu, C. C. and Kuo, H. L. (2004). Sample size determination for the estimate of process capability indices. *Information and Management Sciences*, **1**, 1-12.